

S A M U E L
B J Ø R K

Vlk

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.knihazlin.cz
www.albatrosmedia.cz

≡ KNIHA ZLIN

Samuel Bjørk

Vlk – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

thrill

VUK

**S A M U E L
B J Ø R K**

Přeložila Daniela Mrázová

≡ KNIHA ZLIN

This translation has been published with the financial support
of NORLA.

Dne 28. května 1993 byli na poli u švédské obce Fagerhult, přibližně deset kilometrů severovýchodně od města Uddevalla, nalezeni zavraždění dva jedenáctiletí chlapci. Sedlák, který těla našel, nález později popsal slovy *jako by někdo otevřel brány pekelné*. První chlapec, Oliver Hellberg, spočíval na zádech úplně nahý. Druhého chlapce, Svena-Olofa Jönssona, objevili o několik metrů dál jen ve slipech. Mezi nimi leželo zvíře. Bílý zajíc. Kvůli závažnosti případu sestavila policie zvláštní tým vyšetřovatelů ze státní kriminálky ve Stockholmu, který měl spolupracovat s místní jednotkou krajské policie Západ, avšak záhy vyšlo najevo, že tato spolupráce nefunguje. V následujících letech se vedení obou týmů vyměnilo dokonce třikrát a posléze musela odstoupit i samotná ministryně spravedlnosti Eva Nordbergová. Vyšetřovací skupina byla mimo jiné obviněna, že nechala do médií uniknout deníkové záznamy jednoho z chlapců. Jeho rodiče, Patrick a Emilie Hellbergovi, se soudní cestou snažili bulvárním novinám zabránit v tom, aby niterné úvahy jejich zabitého jedenáctiletého syna uveřejnily. U Městského soudu v Uddevalle uspěli, nicméně protistrana se odvolala a u Krajského soudu pro západní Švédsko spor vyhrála. Matka Emilie Hellbergová byla o několik týdnů později nalezena mrtvá ve vaně doma v ulici Ekeskärsvägen. Spáchala sebevraždu. Dne 14. října 1993, v dějinách švédské žurnalistiky často označovaného jako den hanby, byl celý chlapcův deník publikován na stránkách novin *Expressen* a *Aftonbladet*. Oba plátky poprvé v historii otiskly na titulní straně totéž: poslední Oliverův záznam. Stránka obsahovala jen několik málo krasopisně vyvedených slov:

Zítřka přijde měsíc. Bojím se Vlka.

Případ dosud nebyl vyřešen.

Duben 2001

1

Thomas Borchgrevink postával na parkovišti před bývalou školou Fredheim v Lørenskogu a doufal, že se zakrátko trochu zvedne vítr. Nevěděl, proč ke schůzce vybrala zrovna tohle místo, leccos však tušil. Chtěla mu setkání co nejvíc znepríjemnit? Proto? Nebo ne? Šestatřicetiletý muž letmo pohlédl na hodinky, a vtom se z blízkého stromu vzneslo hejno vran. Nad pustou krajinou se rozlehlo hlasité hrdelní krákání, kolem dokola se nacházela jen holá pole, štěrkový lom a pak tahle stará bílá budova, kam sám kdysi chodil. Kdysi, v jiném životě. Před tou událostí. Nepodíval se sem už věčnost. Ne že by se vůbec někam podíval. Dvanáct let za mřížemi. Pustili ho před pár měsíci a stále nemohl přivyknout tomu pocitu. Pocitu, že si může dělat, co chce. Zachumlal se do bundy, posadil se na schodiště staré budovy a vystavil tvář mdlému slunci vykukujícímu zpoza lesíku.

Tři čtvrtě na devět. Domluvili se na desátou, ale nechtěl nic riskovat. Byla totiž schopná všeho. *Podívejte, řekli jsme v devět, a on se ani nenamáhal přijít? Opravdu si myslíte, že má právo stýkat se se synem? Naposledy se viděli, když byly chlapci pouhé dva roky, uvědomujete si to?* Listy na vrcholcích stromů na konci silnice znenadání zaševalily, což mu hned trochu zlepšilo náladu. Třeba se vítr přece jen zvedne? Samozřejmě to byl praštěný nápad. Pouštět draka... Lámal si hlavu, co si tady venku počnou. Přeshlapyval v hračkářství tak dlouho, až se ho prodavačka nakonec přišla zeptat, jestli je všechno v pořádku. V pořádku? Nic

není v pořádku. Co si myslela? Samo sebou za to nemohla, tak prostě vzal to první a nejlepší, co mu padlo pod ruku. Draka. Venku. U staré školy. Budou spolu pouštět draka. Copak to není prima? Teď toho samozřejmě litoval, protože vítr v korunách se zase utišil. Vlastně chtěl vzít šachy, naučit syna pravidlům, třeba si i trochu zahrát, ale pak si to rozmyslel, dozvěděl se totiž, že schůzka proběhne venku. Pod dohledem. Žena ho za žádných okolností nenechá s chlapcem o samotě. Mluvila úplně jinak, když ho tenkrát přišla navštívit. Siv Johnsenová. Ani si nepamatoval, o koho jde. *Borchgrevinku, máte tu návštěvu.* První za tři roky. *Dámskou. Sedí na dvojce.*

Návštěvu?

Dámskou?

Že by máma?

Ne.

Jasně že ne.

Byla nastrojená jako na nějakou velkou slávu, měla červené tváře, ve vlasech květiny a na sobě krátké letní šaty. Siv Johnsenová. Spolužačka ze střední, kam chodil těch několik málo měsíců, než podlehl hlasům ve své hlavě.

A to se jí musí nechat, skoro tři roky se vídali co čtrnáct dní, nakonec si ji málem oblíbil. Fotky z porodnice. Ze synových prvních narozenin. *Martinovi se stýská po tátovi!*

Ale pak konec.

Konec.

Jak postupně pochopil, objevil se jiný muž.

A vždyť mu mohla být ukradená.

Siv ano.

Jenže co dítě?

Nejkrásnější kluk na světě.

Jeho syn.

Martin.

Tak sakra ale.

Thomas Borchgrevink se pustil na volné prostranství, aby ze sebe nepříjemné myšlenky setřásl.

Klid.

Nerozčiluj se.

Zatímco Siv se už od jistého dne neobjevila, začaly místo ní přicházet dopisy, pod nimiž byli podepsáni referenti bez tváří a v nichž stálo, že malého už nebude smět vídat.

Kopl do kamene a ten přelétl celé prostranství. Znovu se podíval na hodinky.

Čtvrt na deset.

Nikde ani noha.

A proč by sem taky měl někdo chodit? Vždyť tu nic není. Takhle daleko od města přece skoro nikdo nebydlí. Hned za zatáčkou silnice vedoucí z Finstadu se nacházela střelnice. Za lesíkem na kopci se skrýval štěrkový lom. Thomas tu znal každý kámen, miloval tuhle školu, tohle místo, chodil sem časné každé ráno, celý šťastný, že zas unikl z domova, z toho tmavého domu, od těch nevlídných lidí, kteří o něj ve skutečnosti měli pečovat, budík na nočním stolku odtikával a Mickey Mouse na něm rukama ukazoval, že už je načase vstát, pokud nemá Thomas přijít pozdě, že už je načase proplížit se do předsíně v ponožkách, aby nikoho nevzbudil, a vzít si ke svačině, co dům dá.

Nepatřil ve škole k nejpilnějším ani k nejhorším, byl něco mezi.

Ale ta vřelost.

Jakmile o něj někdo projevil zájem.

Ve tři čtvrtě na deset přijelo první auto, mírně orezlá Toyota Corolla, a v ní plavovlasá žena s okrouhlými brýlovými obroučkami, nervózně mu potřásla rukou.

„Astrid Lomová, úřad sociálně-právní ochrany dětí.“

„Thomas.“

Nahlédla do složky, která jistě obsahovala totéž, co poslali jemu, a tiše si odkašlala.

Odsouzený za vraždu.

Osmnáct let.

Dobré chování.

Předčasné propuštění.

Matka svolila k otcově schůzce se synem.

Pod dohledem.

Do desáté scházelo pět minut a vtom se konečně objevilo další auto.

Bílé.

Drahé.

Samozřejmě.

Našla si něco lepšího, ale to nehrálo roli, teď ne.

Thomas cítil, že se mu po celém těle rozlévá horko, se zpo-
cenými dlaněmi se vydal přes parkoviště vstříc těm, co právě
přijeli.

„Ne, ne, počkejte.“

Čísi ruka ho zase zadržela.

„Jistě, pardon.“

Krok za krokem.

S ohledem na chlapce.

Na Martina.

Tamhle je.

Jakmile se dveře auta otevřely, Thomas nasadil úsměv.

Tmavé vlasy.

Hnědá mikina.

Chlapec zůstal stát a tvářil se poněkud zmateně, jelikož do-
spělí na předních sedadlech nejevili snahu mu jakkoli pomoci.

Zatracení pitomci...

Copak nevidíte, že...?

Referentka ze sociálky se uměla do dítěte vžít o trochu
víc, a tak rychle přeběhla parkoviště, chlapce objala kolem ra-
men a najednou stáli před ním. Thomas se musel opanovat, aby
se nerozplakal.

„Ahoj Martine.“

„Ahoj...“

Krásné modré oči se na něj nepodívaly. Místo toho se upřely
na boty.

„Jak se vede?“

„Co?“

Oči trochu zpozorněly.

„Máš bezvadnou mikinu.“

„Ehm... díky.“

Kluk pohlédl na referentku, jako by se jí chtěl zeptat, co je zač a co tu dělá.

„A ten potisk, to je nějaký robot?“

„Co? Ne. To je bionicle.“

Thomas zkusmo popošel o krok blíž.

„Bionicle. Je bezvadný.“

Chlapec se opatrně pousmál.

„Nejmenuje se Bionicle, je bionicle.“

„Aha, sorry. A jak se teda jmenuje?“

„Tenhleten?“

„Jo.“

Plavovláška se o kousek vzdálila.

„Makuta.“

„Bezva. Je to tvůj oblíbenec?“

Chlapec se na něj opět obezřetně podíval.

„Ech... ani ne. Nejradši mám Ehleka, akorát toho na mikině neměli.“

„To je smůla.“

„Jo. Ale mám doma jeho figurku.“

Zalétl pohledem k bílému autu.

„Fakt smůla, že jsem nevěděl, že máš rád bionicle, mohl jsem přivést něco takového.“

„V pohodě.“

Chlapec si odfoukl ofinu z čela a zvědavě se zadíval na igelitovou tašku ležící u schodů.

„A cos tedy přivezl?“

„Bohužel nic zajímavého, doufal jsem, že bude trochu foukat.“

„Foukat? Proč?“

„Že bychom pouštěli draka. Ale nevím, možná ti to přijde nudné?“

„Vůbec ne,“ pousmál se kluk. „Klidně můžeme pouštět draka.“

Stromy se opět rozševelily, takže někdo tam nahoře na něj přece jen myslel.

„Vážně?“ pousmál se i Thomas. „Zkusíme ho dostat do vzduchu?“

„Tak jo,“ přitakal kluk.
 „Nedojdeme až na pole? Myslím, že tam fouká víc.“
 Vytáhl draka z tašky a pohlédl na referentku.
 „Můžeme...?“
 Žena přikývla.
 „Proč ses jí ptal?“ podivil se chlapec, když se vzdálili od staré budovy. Drak ležel na zemi mezi nimi.
 Duben v Norsku.
 Vůně čerstvě zorané hlíny.
 Farmáři brzy zasejí a obilí bude mít celé léto na to, aby uzrálo.
 Thomas se ze všech sil snažil udržet city na uzdě.
 „Má za úkol dávat pozor.“
 „Dávat pozor na koho?“
 „Na tebe. Chceš pouštět první? Poběžíš a já budu držet cívku?“
 „Tak jo.“
 Chlapec se zase usmál a draka zvedl.
 Pak už ty dvě tváře v autě nic neznamenaly.
 Referentka se svými papíry.
 Všechny ty roky.
 Všechno zmizelo.
 Zůstal tu jen malý kluk běžící po poli, který se rozzářil, jakmile se drak konečně vznesl a nakonec se hrdě zatřepotal mezi oblaky.
 „Koukej! Ty bláho!“
 Dvacet nádherných vteřin, než se drak propadl a třískl sebou o zem na konci pole.
 Pak přišlo to, na co Thomas už nikdy nezapomněl.
 Chlapec se k němu vrátil s úplně proměněným pohledem.
 „Co se děje, Martine?“
 „Někdo tam leží.“
 „Cože?“
 Dětskou rukou se zahanbeně pokoušel skrýt mokrou skvrnu vpředu na kalhotách.
 „A vůbec se nehejbá.“

2

V černém audi hrála Bachova první suita pro violoncello v G dur a obtloustlého vyšetřovatele Holgera Muncha hryzalo svědomí kvůli tomu, že musel zase jednou odjet od rodiny sedící u nedělní snídani. Ne že by si stěžovali. Nikdy si nestěžovali. Bez ohledu na to, kdy mu zazvonil telefon. V noci. Uprostřed letní dovolené. Na Štědrý večer, zrovna když se na stole objevila vánoční pečínka. Měli pro jeho práci plné pochopení. Holgeru Munchovi bylo třiačtyřicet a jako vyšetřovatel vražd pracoval už bezmála dvacet let, přitom Marianne mu pořád stála po boku. Jeho láska ze střední školy. Zamilovali se do sebe na první pohled a vzali se hned po státnicích. Pak se jim po devíti letech konečně narodila dcera Miriam, které teď bylo čtrnáct a vůbec se nechovala tak příšerně, jak se o dospívajících dívkách proslýchá. Munch odjakživa cítil v rodině podporu. Ať už toho doma propásl sebevíc. Dokonce s ním na podzim všichni oslavili povýšení, i když si uvědomovali, že tím pádem bude mít ještě víc práce než dosud. Vzniklo nové oddělení vražd. S vlastními kanceláři. Daleko od budovy policejního ředitelství ve čtvrti Grønland. Holger Munch získal coby vedoucí téhle nevídané novinky nejen důvěru, nýbrž i zcela volné ruce. Mohl si vybrat spolupracovníky podle libosti. Poprvé, co si pamatoval, prožíval úchvatnou zimu. Jindy se neochotně nořil do hluboké tmy, narezavělé vousy mu omrzaly a on proklínal všechno a všechny, obzvlášť ty pitomce, kteří milují sních a běhají na lyžích, letos

však měl hlavu plnou úplně něčeho jiného. Cítil se jako budovatel. Skoro i jako zakladatel. Jenže Marianne přesto cosi blesklo v očích, nebo ne?

Zaplašil vzpomínky a mladému policistovi v uniformě, který ho zastavil u pásky, ukázal služební průkaz. Ihned si na kolegovi čehosi povšiml.

Tohle je něco úplně jiného.

Podobný nervózní pohled se za drsnou maskou strážce pořádku skrýval i o minutu později, kdy Munch parkoval před bílou budovou školy.

„Nilsen, velitel výjezdovky.“

Munch mu pokývl a z kapsy béžového vlněného kabátu s olivkami vytáhl krabičku cigaret.

„Je tu už někdo od nás?“

„Ech, ano... ta blondátá. Právnička?“

„Paní Goliová.“

„A ten v obleku... Fredrik?“

„Riis,“ doplnil Munch a zapálil si.

„Technici dorazili na místo jako první a nějakou dobu už pracují,“ vysvětloval svalnatý policista a přitom ukazoval na pole.

„A ze soudního?“

„Už taky přijeli. Před chvilkou.“

Velitel výjezdovky si stáhl rukavici a přiložil prst na mapu.

„Hlavní silnici jsme uzavřeli tady a tady. Říká se jí tu Losbyveien. Moc lidí podél ní nebydlí. Stojí tu několik usedlostí a k nim jsme víceméně museli ponechat přístup, proto jsme pásky natáhli podél téhle ulice. Ta se jmenuje Vålerveien. Je to tak v pořádku?“

„Co vnější okraj těch polí?“ zeptal se Munch.

„Tam máme lidi,“ přitakal Nilsen. „Už by to měli mít zajištěné.“

„A jinak?“

Munch si mapu zvědavě prohlížel a nato se otočil k blízkému lesu.

„Hotová noční můra,“ zamumlal Nilsen. „Ti chlapci leží přímo na poli, na mapě tady. Jak vidíte, to místo ze všech stran

obklopují pole a les. Domníváme se, že pachatel nejspíš přišel tudy a stejnou cestou zase odešel. Není tu žádný zákaz vstupu, tudíž podle mě budeme mít kliku, jestli někdo něco viděl.“

„A co je tohle?“ zapíchl Munch prst do mapy.

„Střelnice.“

„Uzavřeli jsme ji?“

„Ech, ne, zatím ne... vždyť se nachází...“

„Tak ji uzavřete,“ přikázal Munch rezignovaně. „A pošlete tam tým. Co tohle?“

„To je obrovský lom na šterk,“ odpověděl Nilsen a máchl rukou k lesu na východě. „Máme...?“

„Jestli jste to ještě neudělali, pak ano. A...?“

Munch se na kolegu zadíval, protože ten mu zůstal dlužen odpověď.

„Takže i tam mám poslat tým?“ vypravil ze sebe posléze velitel výjezdovky.

„To by bylo fajn,“ přikývl Munch a vydal se přes parkoviště k Anette Goliové, která se právě vynořila z budovy bývalé školy.

Podřízená číslo jedna.

Neváhal ani vteřinu.

„Byl ses tam podívat?“ kývla hlavou svědomitá policejní právnička a prohrábla si plavé vlasy.

„Ještě ne. Jak to vypadá?“

„Ošklivě. Zrovna mi volal Wik, jestli je mají zakrýt, nebo jestli je chceš vidět tak, jak jsou.“

„Ať je nechají tak,“ odpověděl Munch a od dohořívající cigarety si připálil další. „Kdo je našel?“

„Taková příšerná skvadra,“ povzdechla si Anette a odevzdane pohodila hlavou směrem k budově. „Zrovna se snažím rozplést vztahy mezi nimi.“

„Aha?“

„Jestli to dobře chápu, jde o rodičovská práva. Měl se tu sekat otec se synem. Přijela matka s novým mužem a taky dozor – nejspíš ze sociálky? Nevím. Každopádně jsme je museli rozesadit. Otce mám tady uvnitř a ostatní v různých místnostech, chceš si s nimi promluvit?“

„Teď ne, ale podrobně se jich na všechno vypej.“
„Dobře. Katja to zařídí.“
„Ona je tady?“ vyhrkl překvapeně Munch a pousmál se.
„Myslel jsem si, že...“
„Kripos prý přece jen nebyl dost atraktivní,“ zamrkala Goliová. „Nabrala jsem ji cestou sem. Nemáš s tím problém, vid’?“
„Jasně že ne,“ usmál se znovu Munch.
Podřízená číslo dvě.
Katja van den Burgová.
Tahle volba byla stejně snadná a jasná jako ta první.
„Tak co, půjdeš se podívat?“
„Ano, kde jsou?“
„Musíme tudy,“ ukázala Goliová. „Ale doporučila bych ti se přezout, je tam dost mokro.“
„Dobře.“
Munch zahodil cigaretu a zamířil do auta pro holínky.

3

V malém suterénním auditoriu policejní akademie sváděla jedenadvacetiletá Mia Krügerová boj se spánkem. Celou noc strávila venku. Zase. Na chvíli spočinula až – v šest ráno? Zrovna když přednášející v naleštěných holínkách a s vlasy ostříhanými na ježka posunul projekci na další obrázek, potlačila zívnutí. Do háje, proč to nezabalila o chvíli dřív? Dneska se přece koná informační schůzka věnovaná zásahové jednotce. Takzvané Deltě. Proto tu začala studovat. Navzdory rodičovským radám. Navzdory starostlivému výrazu, který nasadila matka, když jí Mia řekla, že studium literatury na univerzitě není nic pro ni. Že toho nechala. Že se rozhodla trochu cestovat a na podzim začít znovu.

Policejní akademie, Mio? Ale to...

Atši.

První holka v zásahové jednotce. Mia si v jednom časopise přečetla o tvrdých podmínkách, o tom, že dosud žádná žena nesplnila požadavky na přijetí, a na místě se rozhodla. Jo. Právě proto. Delta. Tohle udělá.

Běžte se všichni vycpat.

Když se dole na plátně objevil seznam, potlačila další zívnutí. Samo sebou byl předběžný. Pouze základní požadavky. Po nich měly následovat pekelné týdny fyzických a psychických testů a právě při nich vypadla ta hrstka dívek, které to zkusily před ní. Ale ona nevypadne. Jasně že ne. Pohoda. Obsadí první místo. A jednou provždy jim ukáže, ne? Těm šovinistickým křupanům.

Už teď ji častovali mírně pohrdlivými pohledy a divili se, co tu sakra dělá. Jediná holka v posluchárně.

V první řadě se zubil plavovlasý pitomeček, který sám sebe považoval za dar nebes lidstvu. V prvním ročníku, hned po pár týdnech, to na ni zkusil v posilovně a ještě dnes se při tom pomýšlení Mie dělalo nevolno. Předváděl svaly před zrcadlem v jakési neandrtálské víře, že mu to bude co platné, a jeho fráze jako by vypadly z příručky pro lůzry.

Máš tak krásné oči...

Blankytné jako nejkrásnější moře...

Aha.

Takže básník?

Ty je máš zas moc blízko u sebe. A víš, že tam nahoře mezi očima a vlasama se má správně nacházet čelo?

A ty tvoje exotické tmavé vlasy... Tak krásně ti splývají na útlá ramena... Jaký jsi typ? Jestlipak se ráda mazlíš?

Panebože.

Jako vážně?

Zatracenej ubožáku.

Ještě téhož večera se na privátě ve čtvrti Torshov těch vlasů zbavila. Celá rozzuřená s nožem v ruce před zrcadlem uřezávala prameny a nechávala je padat do umyvadla, a kdykoli jí od té doby zase narostly, tuhle operaci prostě zopakovala.

Teď se na plátně rozsvítil seznam požadavků, které znala do puntíku. Zalitovala, že si cestou nekoupila kafe. Ačkoli by bylo jen z automatu a chutnalo by jako bláto. Cokoli, jen aby se zbavila pocitu, že každou chvíli omdlí.

Když se pohledy všech konečně upřely na plátno vpředu, vzchopila se.

3000 metrů za méně než 12:30.

Splněno.

Doma v Åsgårdstrandu zaběhla tuhle vzdálenost už v patnácti za 11:15 a ten odporný trenér, který s oblibou komentoval, jak dívky vypadají v přiléhavých legínách, jen nad stopkami zakroutil hlavou a požádal ji, aby to vzala znovu, protože „tady něco nesedí“.

Cože?

Běž do prdele.

Padesát sklapovaček.

Fakt?

Splněno.

Padesát kliků.

To jí trvalo o chlup déle, ale vlastně ani ne. V malém podnájmu, o něž se dělila se dvěma dalšími spolužačkami z kruhu, které se ze všeho nejvíc staraly o svůj vzhled a o to, kdo, co a s kým dělal po pátečním sedánku pořádaném studentským spolkem, si pod strop přišroubovala tyč. Každé ráno, než spolubydlící vstaly, se vyťahovala do výšky, dokud se dokázala na pažích udržet.

Deset shybů s nadhmatem.

Dvě mouchy jednou ranou.

Splněno.

Čtyři sta metrů kraulem.

Jako vážně?

Splněno.

Ponor do čtyř metrů na jeden nádech.

Při tomhle požadavku se Mia spokojeně usmála.

Před pár roky, to léto po střední, všechno ji štválo. Nedaleko mexického pobřeží, lehké obláčky a pod nimi na moři pohupující se bílá loď, a k tomu ti skvělí lidé, potápěči, a samozřejmě, jeden opálený Francouz s modrýma očima a dlouhými vyrýsovanými svaly.

You will feel so free down there, Mia.

Nikdy předtím se potápět nezkoušela.

Ani s přístrojem, ani bez.

Temnota v hlubině byla tichá a neuvěřitelně krásná.

A jak se tvářili nahoře ve člunu, když konečně znovu pročísla hladinu.

Oh, my god.

You are crazy.

Francouz se sice zakrátko vypařil, ale to nehrálo roli, Mia už velkou lásku našla.

Temnotu.

Samotu.

Dole v hlubině.

Čtyři metry?

Žádný problém.

Málem k smíchu.

Splněno.

Teď si jí ten muž z Delt, ten v naleštěných botách, všiml a i Mia si to uvědomila.

Co tu vlastně děláš?

Uměla to odjakživa. Téměř uhodnout, co cítí druzí.

Vidíš, co jiní nevidí, vid'? Vid', holčičko?

Babička byla ve skutečnosti nevlastní, přesto se jí Mia velice podobala. Byla jiná než všichni ostatní. Ačkoli jí táhlo na osmdesát, chovala se občas jako praštěná. Pořád vysedávala po nocích na zahradě, kouřila dýmku, pila whisky, vyla na měsíc a ani za mák se nestarala o to, co si o ní myslí druzí.

Někomu zapípal mobil a Mia automaticky a obratně vytáhla z brašny ten svůj.

Sigrid?

Ne.

Jasně že ne.

O sestře-dvojčeti neměla už několik měsíců žádné zprávy.

Proto trávila noci venku.

Brázdila temné ulice s papíry v rukou.

Neviděli jste tuhle holku?

Jmenuje se Sigrid Krügerová.

Zavolejte mi prosím, jestli o ní něco víte!

Sigrid a Mia.

Růženka a Sněhurka.

Dvojčata.

Jedna blondýnka, druhá tmavovláska.

Narodily se šestnáctileté dívky, která si je nemohla nebo nechtěla nechat. Tak je adoptovali Eva a Kyrre Krügerovi z Åsgårdstrandu, učitelka a vedoucí obchodu s barvami v Hortenu. Mia se instinktivně dotkla náramku na levém zápěstí. Dárek ke

konfirmaci. Kotva, srdce a písmeno. Sigrid měla S a ona M. Pak se jednou v noci pod peřinou v podkroví domluvily.

Chceš můj a já si vezmu tvůj?

Od té doby náramek nesundala.

Tak sakra, Sigrid.

Kde jsi?

Setřásla z prsou studený pařát a nechala telefon zase vklouznout do brašny. Vtom se otevřely dveře a do posluchárny strčila hlavu šedovlasá paní ze studijního oddělení.

„Omlouvám se, že ruším, ale je tu Mia Krügerová?“

Auditorium zašumělo.

Najednou se k Mie obrátily všechny oči.

„Ano, tady jsem?“

„Chce s vámi mluvit rektor.“

„Aha?“

Paní ze studijního zůstala stát.

„Jako hned?“

„Ano, hned.“

Poté co si sbalila věci a rychle seběhla po schodech ke dveřím, se z první řady opět ozval pohrdlivý smích.

„Co se děje?“

Jakmile za Miou a paní ze studijního zaklaply dveře a ony se ocitly o samotě na chodbě, paní odpověděla:

„Nevím. Ale prý je to důležité. Víte, kde má kancelář?“

„Jasně,“ přikývla Mia a hodila si brašnu přes rameno.

Výtahem nahoru, pak přes vyasfaltované prostranství k hlavní budově na protější straně.

Co se to zas děje?

U rektora už jednou byla.

Stála tehdy rovně, jako by spolkla pravítko, a připadala si jako malá holka na základce, rektor na ni zpoza stolu upíral seriózní pohled, který však nedokázala brát vážně.

Disciplína, Mio. Několik pedagogů si mi stěžovalo...

Ale jo, no jo.

Já za to nemůžu, že si zdejší lidi myslí, že žijeme v padesátých letech.

*Vy prý chodíte do školy spát? Wendelbaum tvrdí, že vás několi-
krát našel schoulenou ve třídě na podlaze?*

No a co.

Byla ve Frognerském parku. Pátrala po Sigrid. Za Monolitem, kde se scházejí feťáci. Do školy to odtamtud bylo jen pár set metrů. A ona už neměla chuť ani sílu se vláčet tu dálku až domů.

Teď ji čekalo něco dočista jiného. Zaklepala a zevnitř k ní dolehl hluboký hlas.

„Dobrý den, Mio, jen pojdte dál.“

Na prahu se zastavila, nebyla si úplně jistá, co to má znamenat. Rektor Magnar Yttre tam stál s rozpraženýma rukama a usmíval se na ni.

„Dáte si něco? Třeba šálek kávy?“

4

Munch seděl u okna café baru na nároží ulic Bernta Ankera a Mariboeho, pouhých pár set metrů od nových kanceláří, oba mobilní telefony měl ztišené. Patřil ke staré škole a dosud si úplně nezvykl na to, že mu po kapsách ustavičně něco vyzvání. Upřednostňoval klid, aby mohl přemýšlet, k čemuž teď ovšem neměl příležitost, když se za posledních čtyřiaadvacet hodin telefon ozýval neustále. Hovor bývalého kolegy, který dnes pracoval jako rektor na policejní akademii, přijal vlastně jen proto, aby mu sdělil, že nemá čas s ním mluvit, ale z Yttreho číselo takové nadšení, až se Munch málem nedostal ke slovu. *Myslím, že pro tebe někoho mám, Holgere.* Munchovi se to ani trochu nehodilo, ale nechal se přemluvit.

Už Yttreho kdysi slyšel o tom testu hovořit. Vypracovali ho vědci na Kalifornské univerzitě. Na akademii ho dávali všem studentům druhého ročníku, kterým vždycky sdělili, že se jedná o pouhou hru, aby nepracovali pod tlakem. Zadání testu: několik fotografií z místa činu. *Co vidíte?* Ta dívka údajně dosáhla naprosto výjimečného skóre.

Tak dobře. Půlhodinka ho nezabije. Aspoň přitom něco sní. Marianne mu před chvílí zase volala, jako vždy se starala, jestli dostatečně spí, a hlavně jestli se stihl najíst.

Viš, Holgere, je trochu svá.

Ale dej jí šanci, ano?

Sotva si ke stolu donesl obloženou housku a kávu, dveře café baru se otevřely a dotyčná vešla.

Jednadvacet let.

Mladá, ale Munch ze zkušenosti věděl, že to nemusí nic znamenat. Řada jeho podřízených, dokonce i těch nejschopnějších, ještě neoslavila třicítku. Ne že by vlastně hodlal zaměstnávat další lidi. Měl takový tým, jaký potřeboval, ale jindy velmi rozvázný Yttre nyní působil značně rozrušeně. *Nikdy jsme nic takového neviděli. Ani zdaleka. Tahle dívka je naprosto výjimečná.*

Samozřejmě tím rozjitřil jeho zvědavost.

„Vy jste pan Munch?“

Na sobě měla černý rolák a úzké černé džíny, na nohou černé conversky a přes hrud' jí visela brašna stejné barvy, nicméně jako první ho upoutaly její oči.

Zářivě modré, až podivně jasné. Lehce opálená kůže, skoro jako mívají indiáni. Polodlouhé uhlově černé vlasy nestejně délky, jeden by řekl, že jí je někdo okudlal tupými nůžkami, ale nezdálo se, že by ji to nějak trápilo. Mladá studentka policejní akademie před ním stála vzpřímeně, jako by pro ni tahle schůzka představovala nejpřirozenější věc na světě, a pak k němu napráhla štíhlou ruku.

„Mia Krügerová.“

„Dobrý den, Mio. Vítejte.“

„Děkuju,“ řekla prostě a posadila se, ani náznakem však neprojevila ochotu si sundat brašnu.

„Nedáte si něco k jídlu? Nebo k pití?“

Letmo pohlédla na nabídku za pultem.

„Ne, díky.“

„Možná nepijete kávu?“

„Ale ano, akorát ne tady.“

„Až tak?“ podivil se Munch. „Vyznáte se? Nejste náhodou odbornice přes kávu?“

Myslel to ironicky. Oslo v poslední době dočista zaplavily tyhle café bary, jeden modernější než druhý – a s nimi se objevili mladí afektovaní hipsteři, kteří si z popíjení kávy udělali málem náboženství. Jeho poznámka se však dívky očividně vůbec nedotkla.

„Mám se podívat na tohle?“ zeptala se Mia a stočila pohled ke dvěma světlehnědým složkám, na nichž ležely Munchovy telefony.

„Ano. Pověděl vám k tomu Yttre něco?“

Zavrtěla hlavou.

„Fajn,“ přikývl. „Rád bych, abyste se podívala na několik fotografií a řekla mi, co vás přitom napadá, souhlasíte?“

„O. K.“

„V téhle,“ zvedl Munch jednu složku, „se nacházejí snímky z místa činu, kam nás přivolali včera ráno. A v téhle...,“ druhou složku položil vedle první, „... jsou fotografie z jednoho místa činu ve Švédsku pořízené před osmi lety. Chci, abyste si prohlédla oboje a popsala mi, co vidíte, ano?“

„Jestli se jedná o stejného pachatele?“

„To jsem neřekl.“

„Ale myslel jste to tak?“

Svraštila obočí a tázavě se na něj zadívala. Munch se neubráníl pousmání. Yttre měl pravdu, tahle dívka byla skutečně výjimečná. Munch byl coby šéf oddělení vražd sídlícího v Mariboeho ulici 13 zvyklý, že lidé, s nimiž se setkává, se k němu chovají téměř s přehnanou úctou, jenže tahle mladá studentka před ním se tvářila, že jí je úplně ukradený.

„Ano, myslel jsem to tak.“

„Tak proč jste to neřekl?“

„Protože se může stát, že se na tom zaseknete. Chtěl bych, abyste k tomu přistupovala co nejotevřeněji. Možná si všimnete něčeho nového, něčeho, co mi nedošlo.“

„Jasně, chápu.“ Mia Krügerová otočila složky k sobě.

Neotevřela je však, vyčkávala.

„Nemohla bych se do nich dívat o samotě?“ zvedla k němu zrak po chvíli, protože Munch nepochopil, nač čeká.

„Jistě. Jak dlouho vám to asi potrvá?“

„Nevím. Tak dvacet minut?“

„Samozřejmě. Kdyby něco, budu venku.“

Vstal, obloženou housku si vzal s sebou a zamířil k lavičce na protější straně ulice.

Devět zmeškaných hovorů. Většina od Anette Goliové.

„Ahoj. Co se děje?“

Schopná právnička si na druhém konci povzdechla.

„Spíš co se neděje. Dreyerová po nás chce brífink. Prý na ni naléhá ministerstvo, a proto bychom měli uspořádat tiskovou konferenci...“

„Řekl jsem, že s tím počkáme.“

„To jsem jí taky přetlumočila, ale zdá se, že to nestačilo.“

„Nestačilo?“ opáčil Munch popuzeně.

„Já za to nemůžu, vždyť víš, jaká je.“

Hanne-Louise Dreyerová. Nově jmenovaná policejní ředitelka. Jakmile vyšlo najevo, že ministerstvo bez porady s policií prosadilo samostatné oddělení vražd pro hlavní město, na ředitelství sídlícím ve čtvrti Grønland se zvedl pořádný odpor. Vedení začalo chřestit zbraněmi, protože změnu vnímalo jako výraz nespokojenosti s dosavadní prací. Munch doufal, že s novou policejní ředitelkou se rozbouřená situace změní, ale nestalo se tak. Nejspíš mu bylo souzeno nikdy nemít nadřízeného, s nímž by dobře vycházel. Co už. Teď držel trumfy v ruce on, šéfové nezmohli nic, a právě proto je to tak štválo.

„Prostě ji požádej o strpení,“ pronesl. „Jména nezveřejníme, dokud si nepromluvíme s oběma rodinami, co na tom nechápe?“

„Jak jsem říkala, já za to nemůžu. Tommyho matka přistává teď v jednu, poprosila jsem Katju, aby ji na letišti vyzvedla. Co je to sakra za člověka, že si odletí do Španělska a jedenáctileté dítě nechá doma samotné?“

„Třeba k tomu měla důvod, to teď nebudeme řešit.“

„Dala ho na starost sousedům. Jenže ti ani nevěděli, že ho mají hlídat.“

„Tohle probereme, až přijede. A co ta dodávka?“

Jejich jediná stopa. Někdo viděl v lesíku u Losbyveien bílou dodávku.

„Oxen jel na ústředí dopravní policie. Ta silnice končí u golfového klubu, takže dodávka nemohla odjet tím směrem. Soustředíme se na okresní silnici číslo 159 vedoucí z východu na

západ a na mýtnou bránu na E6. Oxen se snaží dohledat záběry, myslím, že jsme na daném úseku našli sedm kamer. Mám ho na druhé lince, jakmile něco najde, ozve se mi. Ale...?”

„Ale co?”

„Bílá dodávka? Kolik takových dodávek po Oslu jezdí?”

„Jde o nedělní dopoledne,” uklidnil právníčku Munch. „Věřme, že budeme mít kliku. A co rodina Lundgrenových?”

„Jsou hrozně nápomocní,” pokračovala Anette. „Vlastně až podivně klidní. Myslím, že jim ve skutečnosti nedochází, co se stalo. Teď je u nich Fredrik. Má mi hned potom zavolat. Platí ještě ta porada týmu ve čtyři?”

„Ano, dáš všem vědět?”

„Jistě. Musím končit, už zase volá Dreyerová.”

„Žádná tiskovka před...,” začal Munch, ale Anette už stihla hovor ukončit.

Pitomci pitomí.

Copak je nemůžou aspoň chvíli nechat na pokoji?

Jako by jeho tým neměl svých starostí dost.

Po třech vykouřených cigaretách Munchovi připadlo, že mladá studentka policejní akademie už má hotovo. Celou dobu ji za oknem pozoroval. Skoro se nepohnula, jen teď byly složky před ní zavřené.

„Jak to šlo?” zeptal se poté, co se znovu usadil ke stolu.

Zdálo se, že si ani nevšimla, že se do baru vrátil. Modré oči měla doširoka rozevřené, ale v myšlenkách se toulala bůhvídkde.

„Sorry,” odtušila nakonec a rukou si prohrábla tmavé vlasy.

„To je v pořádku,” ujistil ji Munch a podíval se na hodinky.

Z kanceláře odešel před téměř čtyřiceti minutami. Bylo načase to tady ukončit. Je to sice milé s tím jejich testem, prokázal Yttremu službu a taky byl samozřejmě trochu zvědavý, jenže co se dá dělat. Má na práci důležitější záležitosti. A jasně že ho napadlo přesně totéž.

Co je to za člověka, že si odletí do Španělska? A malého kluka nechá doma samotného? Vždyť mu bylo teprve jedenáct.

„Některé fotky chybí,” pronesla opatrně studentka.

„Co prosím?”

Položila prst na první složku.

„Tady.“

„Co tím myslíte?“

„To, co říkám. Že některé fotky chybí.“

Munch nakrčil obočí.

„Teď vám úplně nerozumím...“

„Musel se dostat o něco výš, nebo ne?“

„Kdo?“

„Pachatel?“

Dívka si ho zvláště prohlížela.

„Musel přece na něčem stát?“

5

Sedmadvacetiletý Fredrik Riis zaparkoval před rodinným domem v Bojínkové ulici 18 a zadíval se na nízké paneláky na druhé straně pole. Finstad. Uprostřed mezi Oslem a Lillestrømem. Nedaleko Lørenskogu. Ani město, ani venkov. Sám žil v Briskeby, v samotném srdci lepší čtvrti Frogner, s výhledem na ikonickou bývalou hasičárnu, v témže činžáku, ve kterém bydlel odjakživa. Rodiče se před deseti lety odstěhovali na předměstí do Bærumu poté, co si otec lékař začal získávat renomé. Teď patřil k nejuznávanějším plastickým chirurgům v severní Evropě. Fredrik tak v sedmnácti letech dostal byt a od té doby s rodiči udržoval kontakt jen sporadicky. Ne že by ho to trápilo. Nijak zvlášť mu nescházeli. Jeho dětství bylo... nikdy úplně nevěděl, jak by ho měl popsat, kdyby se někdo zeptal. Neviditelné? Asi tak nějak se cítil, ne? Jako by se o něj vlastně nezajímali. Jako by se jim ulevilo, když dospěl natolik, že mohl dostat takový dárek. *Podívej, tady máš byt. Odteďka si musíš poradit sám.* A vždyť je to jedno. Mladý vyšetřovatel se během dospívání v leccem poučil a otrkal se víc, než by do něj ostatní řekli.

Neodbytně se mu vracela vzpomínka na to, co kdysi mívál moc rád. Na výlety sem, do Finstadjordet. Bydlel tu jeho bratranec, a než se Fredrikův otec z nějakého důvodu se strýcem nepohodl, rodina sem často jezdívala. Malého Fredrika místní život naprosto fascinoval. Byl tak jiný než v jejich tichém bytě. V ulicích s idylickými názvy Bojínková, Jetelová, Tulipánová,

Konvalinková stály barevné rodinné domy obklopené rozlehlými zahradami. Jako desetiletý místním dětem trochu záviděl, jaké tu mají vyžití: sportovní areál, dětská hřiště, kvetoucí pole a v neposlední řadě všechny ty málem čarovné lesy, kam se mohl člověk vydávat na objevné výpravy. Kdykoli se vraceli autem do města, zmocňovalo se ho na zadním sedadle napětí, protože věděl, že se rodiče zase pohádají, jestli by se sem neměli přestěhovat. Matka se ke stěhování stavěla velmi vstřícně, sama vyrůstala v podobném prostředí, ale otec byl samozřejmě proti. *Nebudeme žít na venkově.* A venkov to byl. Fredrik si dosud pamatoval mírné zklamání, kdykoli v diskusi převládly otcovy argumenty. Když ve sluneční záři probíhal vodní tříští v té obrovské zahradě, celý se zalykal smíchem. Nalíčený jako pirát se s bratrance potloukal po lesích s mečem a pistolemi, které si sami vyrobili ve strýčkově dobře vybavené dílně. Rodinná pospolitost. Zdálo se, že se všichni mají rádi, a opravdu s oblibou podnikali leccos spolu.

Výhled, který se mu naskýtal teď, mu myšlenky odvedl jinam a moc příjemné nebyly. *Chudásové.* Takhle bratranec říkal těm, co neměli vlastní dům, nýbrž bydleli v panelácích za plotem, pouhých sto metrů odtamtud. Když ho Munch požádal, jestli by za jejich oddělení nemohl být hlavní kontaktní osobou pro rodinu toho chlapce, zmocnil se Fredrika podivný pocit. Bojínková 18? Tady už jsem přece někdy byl, ne? Hrávali si tu s jedním klukem, se kterým se bratranec kamarádil. Jeho jméno si Fredrik nepamatoval, vždyť to bylo dávno. Ve velkém šedém domě bydlela jiná rodina. Na jmenovce zdobené květinami stála čtyři nová jména. *Tady bydlí Sanna, Ruben, Vibeke a Jan-Otto Lundgrenovi.* Auta parkovala v ulici o kousek dál. Fotografové s teleobjektivy. Chovali se diskrétně, ale přesto. Policie jména chlapců dosud nezveřejnila, jenže tisk je samo sebou už znal. *Tady nikdy nebudeš mít klid, jsou tu zvědaví sousedi, pitomci, co do všeho strkají nos,* zazníval při diskusích v autě jeden z otcových mírně mizantropických argumentů.

Ruben Lundgren.

Jedenáct let.

Nalezen nahý na poli necelý kilometr od domova.
Vedle druhého chlapce.
Tommyho Sivertsena.
Z paneláků za plotem.
Fredrik stiskl tlačítko zvonku a pak na štěrkové cestičce
o pár kroků ucouvl.

„Prosím?“

Z pootevřených dveří vykoukla tvář.

„Dobrý den. Vy jste Jan-Otto?“

„Ano?“

Muž ve škvíře si ho podivně prohlížel, skoro jako by nechápal, že tam venku někdo je.

„Jmenuju se Fredrik Riis. Před chvílí jsem vám volal.“

„Aha. Dobrý den, pojdte dál.“

Úplně obyčejný dům. Úplně obyčejné ocelové schodiště, které se maličko rozechvělo, jak po něm Fredrik stoupal. Úplně obyčejná předsíň. Boty a polobotky vyrovnané v botníku z IKEA. Bundy různých velikostí a barev pověšené na pestrobarevných háčcích pod policí s krabicemi, na něž kdosi nalepil malé štítky a pečlivě je popsal: *Čepice. Šály. Rukavice*. Maminka Vibeke Lundgrenová. Osmatřicet let. Vedoucí prodeje softwarové společnosti sídlící hned vedle nákupního centra Strømmen. Tatínek Jan-Otto Lundgren, dvaadvacetiletý systémový inženýr pracující v Telenoru. Pětiletá Sanna navštěvující předškolní třídu mateřské školy Cibulka, která se nacházela jen pár set metrů odtud.

Úplně obyčejná rodina.

Žijící úplně obyčejný život.

Až do chvíle, než zazvonil telefon.

Před dvaceti čtyřmi hodinami.

Zatímco se Fredrik zouval, muž se pokusil o úsměv a s nepřítomným výrazem ho pak odvedl do obývacího pokoje. U okna obráceného do dvorku stál prostřený stůl. Na stole termoska. Malé bílé šálky, jeden jako druhý. Miska sušenek. Maminka Vibeke seděla na dřevěné židli a v očích měla tentýž mrtvý výraz jako manžel. Při Fredrikově příchodu pomalu vstala.

„Vibeke Lundgrenová.“

Ruka, kterou mu podala, připomínala leklou rybu.

„Fredrik Riis. Oddělení vražd.“

Štíhlá žena sebou při těch slovech nepatrně škusbla a Fredrik okamžitě zalitoval. Měl zvolit něco neutrálnějšího, třeba prostě „policie“, ale ta slova z něj vylétla bezděčně – v roli vyšetřovatele, který je rodině nejbližší, se ocitl poprvé. Cestou se na ni sice připravoval, ovšem na tohle ho přirozeně nemohlo připravit nic. Ve velkém domě panovalo takové ticho, že slyšel tikot oválných hodin visících u vstupu do kuchyně. Zaskřípění židle na parketách, když si sedal. Cinkání lžičky o dno kávového šálku, když si rozmíchával kostky cukru, které mu nabídly mírně se třesoucí ruce.

Čísi hlas napomenul na chodbě dítě.

Kdo je to, babi? Je to Ruben? Přišel domů?

„Omlouvám se, že vás takhle ruším,“ spustil, jakmile se oba rodiče usadili. „Vím, že jsme vás navštívili už včera, ale musíme si ověřit všechny podrobnosti. Odteď budu vaší styčnou osobou já, a pokud byste něco potřebovali, jsem tady pro vás kdykoli, ano?“

Sáhl si do náprsní kapsy saka a po bílém ubrusu přisunul rodičům dvě vizitky.

„Je něco nového?“

Matčin hlas zněl tence, a přitom chraplavě, jako když se člověku s neduživými plícemi zadrhne v krku vzduch. Před schůzkou se pokusila udělat si v týle drdol, svezl se jí však ke straně. Krémově žlutá halenka jí na svěšených ramenou neseděla, protože si ji zapnula nakřivo.

„Zatím ne. Bohužel.“

„Ale... pracujete na...?“

Hnědooký otec nebyl oholený a mluvil hodně potichu. Jako robot, jemuž dochází baterie a který tak docela neví, jak nebo proč dokončovat věty.

„Teď potřebujeme zmapovat všechny Rubenovy pohyby,“ řekl Fredrik a otevřel zápisník. „Vím, že jste včera mluvili s jedním strážníkem, přesto bych si rád leccos upřesnil, abychom si byli jistí, že všechno sedí.“

Jan-Otto Lundgren pomalu přikývl.

„Rubena jste naposledy viděli v sobotu večer kolem desáté hodiny, je to tak?“

„Vím, že jsme zmínili desátou,“ chopila se slova Vibeke a přejela si rukou po čele. „Ale nebylo spíš půl jedenácté? Myslím...“

„Ne, bylo deset,“ namítl manžel a položil jí na ruku dlaň. „Přece po třídním srazu, ne?“

„Po třídním srazu?“ zopakoval Fredrik.

„Ano, však víte, ten pořad v televizi *Velký třídní sraz*.“

Fredrik Riis televizi moc nesledoval, ale samozřejmě věděl, o čem je řeč. O sobotním zábavním pořadu veřejnoprávní televize NRK. Před obrazovku usedalo celé Norsko. V každém vydání se dvě celebrity setkávaly s bývalými spolužáky ze střední školy a pokoušely se vydolovat z paměti, kdo je kdo.

„Zlobil se na mě,“ pronesla Vibeke Lundgrenová a zase se stáhla do sebe, pouze se tentokrát chabě pousmála. „Chtěl pizzu s mletým masem, jenže Sanna ji nemá ráda, jí akorát šunkovou. Tak jsem přinesla ze sklepa colu, i když už ji moc nekupujeme, není zdravá na zuby, víte? Tolik cukru.“

Muž ji znovu pohladil po ruce.

„Ruben šel po večeři k sobě do pokoje. Měl povoleno hrát na počítači, ale máme domluvu, že nejdéle do jedenácti.“

„Nakoukli jste k němu?“ vyptával se dál Fredrik. „Ještě ten večer? Jestli spí?“

Na okamžik se rozhostilo ticho.

„To si vlastně úplně nevzpomínám...,“ začala pomalu Vibeke Lundgrenová. „Určitě jsem tam nakoukla...? Vždycky to tak dělám...“

„Sannu bolelo břicho,“ pronesl omluvně její manžel. „Nemohli jsme ji uklidnit. Četl jsem jí v posteli a nejspíš jsem sám usnul. Když jsem se probudil, bylo asi... půl jedné?“

„Strávili jste s Rubenem celý večer? Dívali jste se na televizi? A on pak odešel do svého pokoje? Neříkal vám třeba, že má nějaký plán?“

„Plán?“ opáčila Vibeke Lundgrenová. „Jaký plán?“

„Nevím, prostě se ptám. Neměl se s někým sejít? S kamarády? Nebo třeba s přítelkyní?“

„S přítelkyní?“ odfrkla si štíhlá žena. „Vždyť je mu jedenáct. Byl doma s námi. Pak si šel lehnout. Tak jako vždycky. Plán? Jaký by měl mít plán?“

Zmateně pohlédla na manžela a ten jí útlou ruku stiskl ještě pevněji.

„Když jsem ho přišel v neděli ráno vzbudit na snídani, měl pootevřené okno,“ řekl Jan-Otto Lundgren a zadíval se Fredrikovi do očí. „Musel vylézt tudy.“

„A nevíte, kdy...“

„Někdy v noci. Tak se to nejspíš seběhlo.“

„Bylo to poprvé? Nebo už někdy z domova utekl?“

„Ne, ne, ne...“ zamumlala Vibeke Lundgrenová a ruku stáhla. „Neutekl. Ruben se drží doma. Je to ten nejhodnější kluk na světě. Neleze ven oknem. Vždycky leží v posteli. Má čisté povlečení. S pokémony. To má ze všech nejradši. Koupila jsem dvě sady, aby ho mohl mít pořádek. Zrovna jsem tu druhou vyprala.“

Fredrikovi v kapse zazvonil telefon. Vytáhl ho a rychle pohlédl na displej.

Anette Goliová.

Vypnul zvuk a mobil položil na stůl.

„A co Tommy Sivertsen? Kamarádil se s Rubenem? Chci říct, jestli spolu...?“

Vibeke Lundgrenová se zvedla a najednou se tvářila bezradně. Trásla se po celém těle a v očích měla zmatený pohled.

„S Rubenem?“

„Myslím, že asi budeme muset...“ pohodil Jan-Otto Lundgren opatrně hlavou a manželku objal.

„Jistě,“ zakašlal Fredrik a vsunul zápisník zpět do kapsy saka.

Znovu prošel po křupajícím šterku před domem a ze všech sil se snažil nevnímat ten zvuk.

To zoufalé kvílení linoucí se zevnitř.

Opět mu začal zvonit telefon.

Jako by se ten zvuk nesl odněkud z dálky.

„Ano, Anette?“

„Ahoj. Kde jsi?“
„U Lundgrenových.“
„Nemohl bys to tam přerušit? Potřebuju tě.“
„Jasně, co...?“
„Nahoře u střelnice jsme něco našli. Studnu. Zdá se, že tam ti chlapci byli. Nezajel bys tam? Hned teď.“
„Jistě,“ přikývl Fredrik a hovor ukončil.
Vzápětí se rozběhl k autu.

6

Bélovlasý stařec věděl, že někteří z těch, co visí na stěně v domě, se nejspíš pěkně naštvou, protože je na tu velkou sešlost nepozval, ale tentokrát se mělo slavit pořádně, a tak pozvání platilo samozřejmě jen pro nejužší okruh. Plánování mu zabralo několik dní. Dokonce vyžehlil ubrus. Ten s paličkovaným vzorem. Dostal ho k Vánocům od babičky. Nebo od matky ke konfirmaci? Stařec si tak docela nevzpomínal a beztak to bylo jedno. Dneska se těmihle podivnými myšlenkami trápit nebude. Bude oslavovat rovnou dvě události. Sedmdesátiny, namouduši, kdo by to byl řekl. A navíc nová práce, to je přece to nejdůležitější. Nebo ne? Přitom tvrdili, že je jako herec odepsaný. Kdepak, holenku. S úsměvem odhodil ručník na zem a vstoupil do studené vody.

Debutoval už v osmnácti ve vánočním evangeliu, které každoročně inscenovalo uddevallské gymnázium. Jistěže si přál hrát Josefa, ale role strážného rozhodně nebyla tak špatná, jak si lidi mysleli. Vždyť kdo tu vlastně zastával důležitější funkci? Ten chudák žebrající před hostincem? Ten, který ani nedokázal dát své manželce dítě? Nebo ten, který ve skutečnosti rozhodoval o tom, kdo může vstoupit a přenocovat? Přesně tak. Vždyť se to rozumělo samo sebou. Bélovlasý stařec se znovu pousmál, namočil kartáč, nanesl na něj mýdlo a začal si jím drhnout záda. Ach, jak je v tomhle světle Malé Köperödské jezero krásné. Žil tady už čtyřiašedesát let z těch bezmála sedmdesáti, nejprve s matkou a babičkou. Pak jen s matkou. A nakonec sám.

Ačkoli...

Ne, neměl teď sílu na to myslet. Brzy bude oslava. Malé Köperödské jezero. S pobřežím dlouhým jedna celá šest kilometrů. Největší hloubka až devět metrů, kdepak pět celých jedna, jak tvrdili v Rayově autoservisu, když se tam přišel poptat, za kolik by mu spravili staré volvo stojící v garáži. Pět celých jedna byla průměrná hloubka, ke které se dopočítal. Taký se automechanici naštváli, když dojeli až sem, tak daleko do lesa, a žádné volvo tu nakonec nebylo. Vodopád kleteb a nadávek. Co prosím? Byla to snad jeho vina? Kdepak. Ten pitomec ze servisu zavrtil hlavou a odplivl si před ním na zem. Vlastně to byla škoda. Auto by se hodilo. Mnohem snáz by se kamkoli dostal. Místo toho přenesl lesem kolo a pak dojel až do obchodu s alkoholem v Uddevalle, jen kvůli téhle události. Láhev kořalky Hallands Fläder. Samozřejmě. Dneska se na ničem šetřit nebude. Osmatřicet procent alkoholu a příchutí bezového květu a skořice. Stařík se přestal drhnout a celý se ponořil, aby ze sebe spláchl pěnu.

Stockholm, a co má být?

Na tohle teď myslet nehodlal.

Allan Edwall.

O toho jde.

Ten byl samo sebou číslo jedna. Teď bylo totiž potřeba sestavit seznam a rozhodnout, kdo bude sedět u stolu a kdo zůstane viset na stěně.

Kdepak Stockholm s tou svou slanou vodou a děvkama, kterým člověk v opilosti vysázel peníze na dřevo za to, že mu ukázaly svoje tělo a zatancovaly v malé špeluňce páchnoucí smrtí.

Kdepak, s lesem za Uddevallou si vystačí.

Tady se dá žít.

Druhou velkou roli, na niž byl asi nejpyšnější, sehrál ve vězení. Jako vězeň. Číslo 112-452311. Odsouzený za obnažování ve Vasově parku a za prodej kradeného zboží. Tahle hra byla na repertoáru pěknou dobu. Čtrnáct měsíců. Takovou popularitu si v té roli získal.

Ingmar Bergman?

U stolu?

Stařec při oblékání potřásl hlavou a zasmál se a pak se vydal po pěšince na dvorek.

Tohle nepřichází v úvahu.

Samozřejmě že ne.

Ten blboun už ani nevisí na stěně.

V kuchyni si uvědomil, že cestou sem úplně zapomněl promyslet to, co měl, tudíž mu nezbylo než se vrátit. Ke břehu. Malé Köperödské jezero. S pobřežím dlouhým jedna celá šest kilometru. Největší hloubka až devět metrů, kdepak pět celých jedna, jak tvrdili v Rayově autoservisu.

Nezablédl na mysu stín?

Ano?

Už je tu zas?

Jezerní příšera?

Neměl by ještě jednou zavolat tomu novináři z deníku *Bohus-läningen*?

Kdepak, ten za moc nestál.

Dobře.

Soustřed' se.

Kdo bude sedět u stolu?

Na stěně viselo šestatřicet podobenek. Všichni nefalšovaní švédští hrdinové, s nimiž se osobně setkal. Někdy jen ve snu, ale v tom není rozdíl.

Sakra práce, už zase došel ke dveřím a úplně zapomněl promyslet to, co měl, takže se musel znovu vrátit k jezeru.

Dubnově žluté a oranžové slunce se moc hezky odráželo na nádherné vodní hladině. Malé Köperödské jezero. S pobřežím dlouhým jedna celá šest kilometru. Největší hloubka až devět metrů, kdepak pět celých jedna, jak tvrdili.

Dobře.

Šestatřicet na stěně.

A u stolu místa jen pro šest.

Šest lidí.

Každý na své židli, protože židlí má šest.

I když bedna na dřevo se možná jako židle nepočítá a malá stolička, na které si ošetřuje prsty u nohou, asi taky ne.

Řekl jsem židlí?
 Cože?
 Ne, řekl jsem míst u stolu.
 Zamával ve vzduchu pěstí.
 Co tomu říkáš, Allane?
 Přijdeš možná o místo.
 Cože?
 Zůstaneš na stěně všem pro smích, zatímco my se budeme
 nalívat kořalkou?
 A taky že ano.
 Tady se nebude lahůdkami šetřit.
 Pak si to rozmyslel a rychle dodal: Jenom žertuju, trochu si
 z tebe střílím. Jasně že budeš sedět u stolu.
 Na té žluté židli.
 Tentokrát vstoupil do domu a v hlubokém zamyšlení se za-
 stavil před podobenkami na stěně.
 Cornelis Vreeswijk.
 Ano?
 Dobře.
 Ano.
 Opatrně sňal fotografii z háčku a slavnostně ji přenesl ke
 stolu.
 Červená židle.
 Tomas von Brömssen.
 Hmmm...
 Dobře.
 Možná.
 Na co to vlastně myslel?
 Jo.
 Na jeho slavnou roli Herbertíčka.
 Samo sebou.
 Na Tomase von Brömssena.
 Modrá židle.
 Ještě tři, ještě tři...
Smíme se napít?
 Allan Edwall už otevřel láhev kořalky a chystal se nalít si
 panáka, *ted' budeme slavit, darebáci*, ale v poslední vteřině odolal.

Ještě nepijeme, jasné?
Žádný alkohol, dokud nedojde na role.
Jak by to vypadalo?
Stařec odevzdaně zakroutil hlavou a postavil láhev co nejvýš,
do skříňky nad sporákem.
Vrátil se ke stěně, že vybere čtvrtého hosta, když vtom v míst-
nosti cosi hlasitě zapípalo.
Co je to?
Lekl se, nechápal, co je to za zvuk, až pak mu to došlo.
Nový telefon.
Mobil.
Práce.
Zlehka přeběhl po dřevěné podlaze a vytáhl zásuvku.
Modrý.
Tak maličký.
A tak pěkný.
Na displeji svítila zpráva.
List 1. Scéna 1. O. K.?
S úsměvem natůkal odpověď.
O. K.!
Bělovlasý stařec přešel k polici pod oknem, vytáhl černý ša-
non, otevřel ho na první straně a zhluboka se nadechl.
Vzápětí se posadil k druhému telefonu.